

Самойленко Віктор Миколайович

доктор географічних наук, професор, професор кафедри географії, методики її навчання та туризму

Контактна інформація:

Службова адреса: Полтава,
вул. Остроградського, 2, кімн. 9
e-mail: viksam1955@gmail.com

Трудова і професійна діяльність

У 1977 закінчив з відзнакою Київський держуніверситет ім. Т.Г. Шевченка за спеціальністю "гідрологія", кваліфікація "географ-гідролог".

Обіймав посади: 1977-1992 – інженер, науковий співробітник, вчений секретар, завідувач відділу, заступник директора з наукової роботи Української філії Центрального науково-дослідного інституту комплексного використання водних ресурсів (УФ ЦНДІКВВР, Київ), перетвореної у 1991 р. в Український науково-дослідний інститут водогосподарсько-екологічних проблем (УНДІВЕП); 1992-2001 – генеральний директор, завідувач науково-дослідного відділення Науково-інформаційного центру водогосподарсько-екологічного моніторингу та оптимізації водокористування (НІЦ ВЕМОВ) Української екологічної асоціації "Зелений світ" (Київ); з 2001 - дотепер – професор кафедри фізичної географії та геоєкології географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Наукові ступені: 1988 – кандидат технічних наук, спеціальність – гідравліка та інженерна гідрологія, тема дисертації "Методи гідравлічного моделювання статистичних деформацій піщаних укосів в зоні руйнування хвиль"; 2001 – доктор географічних наук, спеціальність – гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія, тема дисертації "Методологія та застосування стохастичної екогідрології у постчорнобильський період".

Вчене звання: 2003 – професор кафедри фізичної географії та геоєкології.

Навчальна і методична робота

Розробив та викладає навчальні дисципліни: "Основи ГІС", "Географічні інформаційні системи та технології", "Природничо-географічне моделювання", "Антропізація ландшафтів", "Антропогеографія та екологія людини" (освітній рівень "Бакалавр"); "Management of International Environmental Projects", "Geospatial Data Infrastructures", "Geoinformation Designing", "Geographic Information Technologies In Education" (освітній рівень "Магістр").

Стажування та підвищення кваліфікації:

2017 – "Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку" (НТУУ "КПІ", Київ). Свідоцтво про підвищення кваліфікації за програмою "Інструменти аналізу, обробки та візуалізації даних. 7.060101. Комп'ютерні науки";

2014 – Університет Острова Ванкувер (VIU, Британська Колумбія, Канада). Сертифікат міжнародного зразка за курсом "Передові навчальні вміння й програмний розвиток у сфері географічних інформаційних технологій";

2013 – ESRI. Сертифікат міжнародного зразка ESRI за веб-курсом "Знання настільного ГІС-інструментарію ArcGIS (версія ArcGIS 10)";

2002 – Дослідницький центр водних ресурсів (VITUKI, Будапешт, Угорщина). Сертифікат міжнародного зразка за курсом "Новітній інформаційний менеджмент гідродовкілля в Європі".

Наукова робота

Наукові інтереси: теорія і прикладні дослідження в географії та геоекології, серед них геоінформаційне моделювання динаміки та стійкості природничих геосистем різного типу для їхньої геоекологічно-економічно збалансованої реабілітації, створення екомереж і оптимізації моніторингу довкілля, зосібна для міжнародного природоохоронного співробітництва, а також дидактика географії.

Член редакційних колегій: наукового журналу "Фізична географія та геоморфологія" ISSN 0868-6939, <https://phgg.knu.ua/editorial>; – наукового збірника "Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія", ISSN 2306-5680, <https://hydro-chemistry-ecology.knu.ua>.

Автор і співавтор близько 300 опублікованих у вітчизняних і закордонних виданнях наукових і навчально-методичних праць, поміж них 14 монографій і 30 підручників і навчальних посібників та 16 статей у виданнях, які індексуються у наукометричних базах Scopus та Web of Science. Індекс Гірша в базі Scopus становить 6.

Підготував 9 кандидатів географічних наук. Член спеціалізованих вчених рад з присудження наукового ступеня доктора наук Д 26.001.07 і Д 26.001.22 на географічному факультеті КНУ імені Тараса Шевченка <https://geo.knu.ua/naukova-diyalnist/specjalizovani-vcheni-rady/>

Науковий керівник понад 35 науково-дослідницьких проектів, більш ніж 20 з яких розроблялися за міжнародними та національними науково-технічними природоохоронними програмами. Результати цих проектів містять, зокрема, інформаційну систему оптимізації експлуатації дніпровських водосховищ з елементами ГІС, ГІС стану геосистем гідродовкілля в північному регіоні України, елементи стратегії створення ГІС міжнародного басейну Дунаю.

Громадська та професійна діяльність: обирався членом Національного Комітету України з МГП ЮНЕСКО / ОГП ВМО, член Міжнародної асоціації гідрологічних наук (IAHS), призначався членом Українського національного комітету управління міжнародними проектами Програми розвитку ООН з екологічного оздоровлення басейну Дніпра, був експертом і модератором низки міжнародних проектів, серед них освітніх, а також представником України у експертній підгрупі з ГІС Міжнародної комісії з охорони річки Дунай (ICPDR). Співавтор геоінформаційної Міжнародної електронної бази даних (веб-сайту) "Екологічний стан басейну Дніпра".

Член-кореспондент Української академії наук національного прогресу (УАННП).

Відзнаки: Почесна грамота Державної служби заповідної справи України (2008), Почесна грамота Мінприроди України (2008), Диплом кращого викладача географічного факультету у 2009-2010 році, Грамота Ректора (2013), Почесна грамота НАПН України (2018), Почесний знак НАПН України "Ушинський К.Д." (2019).

Володіння іноземними мовами: англійська – рівень С1 (сертифікат ІФ КНУ імені Тараса Шевченка).

Найвизначніші публікації:

Монографії:

Самойленко В.М. Кадастр радіоактивного забруднення водних об'єктів України місцевого водокористування. Том 1. Радіогідроекологічний стан і використання водойм та загальнометодологічні проблеми: монографія. К.: Ніка-Центр, 1998. 192 с.

Самойленко В.М. Комплексне районування радіоактивно забруднених територій Полісся і півночі Лісостепу за гідрологічно-ландшафтними умовами та можливими радіоекологічними наслідками місцевого водо- і ресурсокористування: монографія. К.: Ніка-Центр, 1999. 280 с.

Самойленко В.М., Тавров Ю.С., Буянов М.І. Комплексний радіоекологічний моніторинг водойм місцевого водокористування та методологічно-оптимізувальні рішення стохастичної екологічної гідрології: монографія. К.: Ніка-Центр, 2000. 136 с.

Самойленко В.М., Корогода Н.П. Геоінформаційне моделювання екомережі: монографія. К.: Ніка-Центр, 2006. 224 с.

https://www.researchgate.net/publication/358735870_Samojlenko_VM_Korogoda_NP_Geoinformacijne_modeluvanna_ekomerezi_-_K_Nika-Centr_2006_-_224_s

Самойленко В.М., Верес К.О. Моделювання урболандшафтних басейнових геосистем: монографія. К.: Ніка-Центр, 2007. 296 с.

https://www.researchgate.net/publication/358735783_Samojlenko_V_M_Veres_K_O_Modeluvanna_urb_olandsaftnih_basejnovih_geosistem_Monografia_2007

Самойленко В.М., Діброва І.О. Модельна ідентифікація берегових геосистем: монографія. К.: Ніка-Центр, 2012. 328 с.

https://www.researchgate.net/publication/358734897_Modelna_identifikacia_beregovih_geosistem_Monografia_VMSamojlenko_IODibrova_-_K_Nika-Centr_2012_-_328_s

Самойленко В.М., Топузов О.М., Вішнікіна Л.П. та ін. Дидактика географії: монографія. К.: Педагогічна думка, 2014. 262 с.

Самойленко В.М., Іванок Д.В. Моделювання басейнових геосистем: монографія. К.: ДП "Прінт Сервіс", 2015. 208 с.

https://www.researchgate.net/publication/358725597_Samojlenko_VM_Ivanok_DV_Modeluvanna_basejnovih_geosistem_Monografia_K_DP_Print_Servis_2015_208_s

Самойленко В.М., Маляренко О.С. Моделювання регіонально-специфічної екомережі: монографія (електронна версія). К.: Ніка-Центр, 2017. CD, ISBN 978-966-521-691-9. 196 с.

https://www.researchgate.net/publication/358729428_Modeluvanna_regionalno-specifichnoi_ekomerezi_Monografia_elektronna_versia_VM_Samojlenko_OS_Malarenko_-_K_Nika-Centr_2017_-_CD_ISBN_978-966-521-691-9_-_196_s_150_da

Самойленко В.М., Діброва І.О., Пласкальний В.В. Антропізація ландшафтів: монографія. К.: Ніка-Центр, 2018. 232 с.

https://www.researchgate.net/publication/358736234_Antropizacia_landsaftiv_Monografia_VM_Samojlenko_IO_Dibrova_VV_Plaskalnij_-_Kiiv_Nika-Centr_2018_-_232_s

Підручники та навчальні посібники:

Самойленко В.М. Ймовірнісні математичні методи в геоєкології: навчальний посібник. К.: Ніка-Центр, 2002. 404 с.

Самойленко В.М. Математичне моделювання в геоєкології: навчальний посібник. К.: ВПЦ "Київський університет", 2003. 199 с.

Самойленко В.М. Основи геоінформаційних систем. Методологія: навчальний посібник. К.: Ніка-Центр, 2003. 276 с.

Самойленко В.М. Навчально-методичний комплекс з математично-модельного та геоінформаційного забезпечення підготовки географів. К.: Ніка-Центр, 2003. 84 с.

Самойленко В.М. Географічні інформаційні системи та технології: підручник. К.: Ніка-Центр, 2010. 448 с. <https://toloka.to/t58800?sid=7c8071561dc57226f596c44c2bfb2390>

Самойленко В.М., Топузов О.М. Статистичні та стохастичні математичні методи в географії: електронний підручник. К.: Ніка-Центр, 2011. CD, ISBN 978-966-521-580-6. 25,4 д.а. <https://ychebnik.com.ua/p/18825817-statistichni-ta-stohastichni-matematichni-metodi-v-geografii-samojlenko-v-m-topuzov-o-m/>

Топузов О.М., Самойленко В.М., Вішнікіна Л.П. Загальна методика навчання географії. Підручник для ВНЗ з грифом МОН. К.: ДНВП "Картографія". 2012. 512 с.

Самойленко В.М. Географічні інформаційні системи та технології: електронний підручник. Версія 1.0. К.: Ніка-Центр, 2012. CD, ISBN 978-966-521-585-1. 39,0 д.а.

Самойленко В.М., Олійник Я.Б., Вішнікіна Л.П., Діброва І.О. Навчання географії: понятійно-термінологічний словник. К.: Ніка-Центр, 2014. 352 с.

https://www.researchgate.net/publication/358729524_Navcanna_geografii_Ponattijno-terminologichnij_slovník_VM_Samojlenko_ABOlijnik_LP_Visnikina_IO_Dibrova_-_K_Nika-Centr_2014-2015_-_352_s

Самойленко В.М., Даценко Л.М., Діброва І.О. Проектування ГІС: підручник (англ. і укр.). К.: ДП "Прінт Сервіс", 2015. 256 с.

https://www.researchgate.net/publication/358727130_GIS_designing_Textbook_in_English_and_Ukrainian_Samojlenko_V_Datsenko_L_Dibrova_I_Kyiv_Print_Service_2015_256_p

Самойленко В.М., Топузов О.М., Вішнікіна Л.П., Діброва І.О. Викладання дидактики географії: навчальний посібник. К.: ДП «Прінт Сервіс», 2017. 145 с.

Самойленко В.М., Діброва І.О. Природничо-географічне моделювання: підручник. К.: Ніка-Центр, 2019. 320 с.

https://www.researchgate.net/publication/358725842_Samoilenko_VM_Dibrova_IO_Prirodnico-geograficne_modeluvanna_pidrucnik_Kiiv_Nika-Centr_2019_-_320_s

Самойленко В.М., Діброва І.О. Антропоізація ландшафтів: підручник. К.: Ніка-Центр, 2021. 304 с.

https://www.researchgate.net/publication/358725443_Antropizacia_landsaftiv_pidrucnik_VM_Samoilenko_IO_Dibrova_K_Nika-centr_2021_304_s

Самойленко В.М., Діброва І.О. Навчально-методичний комплекс з дисципліни "Інфраструктури просторових даних" (електронна версія) (англ.). Київ: ТОВ "ДІА", 2021. 36 с. ISBN 978-617-7785-26-1. https://drive.google.com/file/d/1HZVsTwLynb52S46New_eo0r_zt1otvyf/view

Самойленко В.М., Діброва І.О. Навчально-методичний комплекс з дисципліни "Управління проектами та програмами в сфері природничої географії" (електронна версія) (англ.). Київ: ТОВ "ДІА", 2021. 39 с. ISBN 978-617-7785-27-8. https://drive.google.com/file/d/12k_ce3a8i-PZsPKrwsInTk1JfAW9gRi/view

Самойленко В.М., Діброва І.О. Навчально-методичний комплекс з дисципліни "Природничо-географічне моделювання". Київ: ТОВ "ДІА", 2023. 57 с. <https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2023/04/samoilenko-dibrova-nmk-z-dysczypliny-pryrodnycho-geografichne-modelyuvannya-2023.pdf>

Samoilenko V.M., Dibrova I.O. Assessment of landscape anthropization: textbook (electronic version, in English). Kyiv: Nika-Tsentr, 2023. 320 p.

https://www.researchgate.net/publication/370184278_Samoilenko_V_Dibrova_I_Assessment_of_landscape_anthropization_textbook_electronic_version_in_English_Kyiv_Nika-Tsentr_2023_320_p_ISBN_978-966-521-415-1

Статті у виданнях, які індексуються в наукометричних базах даних Scopus та Web of Science:

Samoilenko V., Dibrova I. et al. (2018). Procedure of Landscape Anthropization Extent Modeling: Implementation for Ukrainian Physic-Geographic Taxons. *Environmental Research, Engineering and Management*. Vol. 74. No 2. P.67-81. <http://dx.doi.org/10.5755/j01.erem.74.2.20646>

Samoilenko V., Dibrova I. (2019). Geoeological Situation in Land Use. *Environmental Research, Engineering and Management*. Vol. 75. No 2. P.36-46. <http://dx.doi.org/10.5755/j01.erem.75.2.22253>

Topuzov O., Vishnikina L., Samoilenko V., Yaprynets T. Modernization of Geographic Education at High School: Geoinformation Training Models // *Information Technologies and Learning Tools*. 2019. Vol 73. №5. P. 174-184. <https://doi.org/10.33407/itlt.v73i5.3190>
<https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/3190/1557>

Samoilenko V., Dibrova I. et al. (2020). Geoinformation modeling of anthropization extent in the Zakhidnoukrainskyi physic-geographic region. *European Association of Geoscientists & Engineers. Conference Proceedings, XIV International Scientific Conference 'Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment*, Nov. 2020, V. 2020: 1-5. <https://doi.org/10.3997/2214-4609.202056010>

Samoilenko V., Dibrova I. et al. (2020). Shape of cumulative land use systems' area distribution as a parameter of anthropogenic impact on landscapes. *Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series 'Geology. Geography. Ecology'*. Vol.53. P.267-285. <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2020-53-20>

Samoilenko V., Dibrova I. et al. (2021). Geoinformation model cause-effect analysis of anthropogenic impact in the Podilsko-Prydniprovskyi region. *European Association of Geoscientists & Engineers. Conference Proceedings, Geoinformatics, May 2021*. V.2021. P.1-6. <https://doi.org/10.3997/2214-4609.20215521006>

Samoilenko V., Dibrova I. et al. (2021). Monitoring of anthropogenic impact in the Left Bank Dnipro and the Eastern Ukrainian regions. *European Association of Geoscientists & Engineers. Conference Proceedings, XV International Scientific Conference 'Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment'*, Nov. 2021, V.2021: 1-5. <http://dx.doi.org/10.3997/2214-4609.20215K2013>

Samoilenko V., Bilous L., Havrylenko O., Dibrova I. (2022). Optimization of Geoeological Monitoring in the Post-War Period. *European Association of Geoscientists & Engineers. Conference Proceedings, XVI International Scientific Conference 'Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment'*, Nov. 2022, Volume 2022: 1-5. <https://doi.org/10.3997/2214-4609.2022580003>

Статті у закордонних фахових виданнях:

Samoilenko V.M., Koulachinsky O.V. The stochastic scheme/model for first-breaking waves in the surf zone coordinated with spectral regularities and superposition principle of beach/shore deformation

agent & results // *Hydrological Forecasting and Hydrological Bases of Water Management. UNESCO/WMO. Budapest (Hungary): VITUKI, 1994. XVII, vol. II. P.637-642.*

Samoylenko V.M. Structure and functional principles for water-management-environmental monitoring creation as a conceptual interface of river basins GIS // *Schriftenreihe zur Wasserwirtschaft. Technische Universität Graz (Austria). 1996. Vol. 19/2. P.C135-C140.*

Samoylenko V.M. Development of lakes & reservoirs dynamics and stability information/simulation systems for environmental monitoring and management on Ukraine example // *Schriftenreihe zur Wasserwirtschaft. Technische Universität Graz (Austria). 1996. Vol. 19/2. P.C141-C146.*

Samoylenko V.M., Tavrov Y.S. Creation and exploitation of waterprotective zones (WZ) along water bodies (WB) in the river basins // *Schriftenreihe zur Wasserwirtschaft. Technische Universität Graz (Austria). 1996. Vol. 19/2. P.E133-E138.*

Samoylenko V.M., Tavrov Y.S. Development of Field Data Bases on Radioisotope Pollution of Ukrainian Natural & Manmade Lakes and Rivers // *Landschaftsökologie und Umweltforschung. Institut für Geographie und Geoökologie der Technischen Universität Braunschweig (Germany). 1997. No. 25. P.235-238.*

Samoylenko V.M., Tavrov Y.S. The establishment of water protection zones for water quality improvement in river basins // *Freshwater Contamination. IAHS Publication no. 243 (United Kingdom). 1997. P.385-391.*

Samoylenko V.M., Tavrov Y.S. Waterprotective zones (WZ) as a complex option for minimizing of non-point water pollution from land-based sources // *With rivers to the sea. Sweden, Stockholm: EMECS. 1997. P.325-327.*

Samoylenko V.M., Tavrov Y.S. Radio-ecological risk assessment (RRA) provided by databases of radioisotope pollution of Ukrainian water bodies // *Modelling Soil Erosion, Sediment Transport and Closely Related Hydrological Processes. IAHS Publication no. 249 (United Kingdom). 1998. P.261-266.*

Samoylenko V.M., Tavrov Y.S. Standardization and Information Support of Radioecological & Hydroenvironmental Data Bases for Ukrainian Water Objects // *Hydrological Forecasting and Hydrological Bases of Water Management. UNESCO/WMO. Zagreb (Croatia): Hrvatske Vode, 1998. XIX. P.183-189.*

Samoylenko V.M. Management of River Basin Ecosystem by Means of Hydrology // *Hydrological Forecasting and Hydrological Bases of Water Management. UNESCO/WMO. – Zagreb (Croatia): Hrvatske Vode, 1998. XIX. P.479-484.*

Samoylenko V.M. Complex Environmental Region Distribution of Great River Manmade Lakes for Their Sustainable Development // *Hydrological Forecasting and Hydrological Bases of Water Management. UNESCO/WMO. Zagreb (Croatia): Hrvatske Vode, 1998. XIX. P.791-796.*

Samoylenko V.M., Tavrov V.M. Complex Radio-Environmental Regionalization (CRER) of Ukrainian River Basins // *Hydrological Forecasting and Hydrological Bases of Water Management. UNESCO/WMO. Bratislava (Slovak Republic). 2000. XX. P.344-349.*

Samoylenko V.M. Radio-Environmental Zoning (REZ) of Ukrainian River Basins: Procedure and Results // *Volume "Balancing Competing Water Uses – Present Status and New Prospects". Stockholm (Sweden): SIWI, 2002. P.98-100.*

Samoylenko V.M. Balance of necessary environmental state and social-economic efficiency as condition of river basin security // *Hydrological Forecasting and Hydrological Bases of Water Management. UNESCO/WMO. Brno (Czech Republic): CHMI, 2004. XXII. CD, ISBN 80-86690-19-9, 5.22.doc 6p.*

Samoylenko V.M. Procedure for geo-informative modeling of designed ecological network in river basins // *Hydrological Forecasting and Hydrological Bases of Water Management. UNESCO/WMO. Belgrade (Serbia): IDWR, 2006. XXIII. CD, ISBN 86-80851-07-8. 9 p.*

Samoylenko V.M. Modeling of small urban-landscape river basin geosystems // *Hydrological Forecasting and Hydrological Bases of Water Management. UNESCO/WMO. Bled (Slovenia), 2008. XXIV. CD, ISBN 978-961-91090-2-1. 12 p.*

Malyarenko O., Samoilenko V. Regional ecological networks: developed geoinformation modeling approaches // *Science and Education a New Dimension. Natural and Technical Sciences. Budapest, 2015. III(5), Issue: 41. P.43-46.*

Samoilenko V., Plaskalni V. (2017). Modern procedure of landscape anthropization analysis. *Problems of Geography. Vol.1-2. Sofia: Bulgarian Academy of Science, National Institute of Geophysics, Geodesy and Geography. P.3-14. http://geoproblems.eu/wp-content/uploads/2017/10/2017_12/2_samoilenko.pdf*

Публікації в журналах і збірниках наукових праць категорії «Б»:

Самойленко В.М., Пласкальний В.В. Концепції ідентифікації міри антропоізації ландшафтів: ретроспектива та перспективи // *Фізична географія та геоморфологія*. – 2015. – Вип.4(80). – Ч.2. – С.19-38.

Самойленко В.М., Пласкальний В.В. Інтероперабельна методика аналізу міри антропоізації ландшафтів України // *Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія*. – 2016. – Т.2(41). – С.6-31. http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/ggg/ggg_2016_41

Самойленко В., Пласкальний В. Робоча шкала міри антропоізації фізико-географічних таксонів України та її верифікаційна реалізація // *Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Географія*. 2017. Вип.1(66)/2(67). – С.54-65. http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/visnyk/geograf_66-67_2017.pdf

Вішнікіна Л., Самойленко В. Застосування сучасних засобів навчання у підготовці майбутніх учителів географії. *Проблеми підготовки сучасного вчителя / Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини*. 2020, №1. С. 39-47. DOI: <https://doi.org/10.31499/2307-4914.21.2020.205436> <http://psv.udpu.edu.ua/article/view/205436>

Самойленко В.М., Вішнікіна Л.П., Діброва І.О. Природничо-географічне моделювання як аналітично-технологічний інструмент сучасної ландшафтної екології. *Науково-теоретичний журнал «Ландшафтознавство»*, Вінниця, 2022, 2 (2). С. 84-101. DOI: [10.31652/2786-5665-2022-2-84-101](https://doi.org/10.31652/2786-5665-2022-2-84-101). <https://intranet.vspu.edu.ua/landscapescience/index.php/journal/article/view/17>

Наукові профілі:

Scopus: Scopus ID 57205503897; <http://www.scopus.com/authid/detail.url?authorId=57205503897>
h-index Scopus=6

WoS: WoS Researcher ID AAP-7928-2020; <https://publons.com/researcher/3681595/samoilenko-viktor/>

ORCID: ORCID ID <http://orcid.org/0000-0002-0327-1477>

Google Scholar: <https://scholar.google.com/citations?user=b-Bm-6YAAAAJ&hl=en>